

ΜΟΝΟΜΗΛΟΣ

Φύλλα ΕΡΧΑΣΙΑΣ...

Ανιχνεύω, Γνωρίζω,
Αγαπώ το Περιβάλλον

Βιοποικιλότητα : Το Αγαθό της Ζωής

Μαρία - Γεωργία Δ. Σπαρτινού
Δρ. Βιολόγος

**ΑΝΙΧΝΕΥΩ, ΓΝΩΡΙΖΩ,
ΑΓΑΠΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ : ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ...

ISBN: 978-960-98805-5-8

Ιδέα, συγγραφή και επιμέλεια:
Μαρία - Γεωργία Δ. Σπαρτινού
Δρ. Βιολόγος

Έκδοση:
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.

www.monomilos.gr

Φωτογραφίες:
Δ. Πούπαλος, Ι. Ιωαννίδης, Δ. Βασιλειάδης, Π. Μαρίνος, Ι. Ζερβέντης, Μ. Τυραγ,
ΜΟπ - Εταιρεία Μελέτης & Προστασίας της Μεσογειακής φώκιας,
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Φωτογραφικό αρχείο Δήμου Μήλου

Ψηφιακή επεξεργασία - σελιδοποίηση:
calamari - Ν. Ψηλλόπουλος - Φ. Ρούσσοι Ο.Ε.

Το εκπαιδευτικό πακέτο τυπώθηκε σε 10 αντίτυπα.

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή μέρους ή όλου του εκπαιδευτικού πακέτου με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Η Βιοποικιλότητα μιας Περιοχής

 Παρατηρούμε τις εικόνες και με τρεις - τέσσερις λέξεις περιγράφουμε την κάθε μία.

Εικ. 1 : _____

Εικ. 2 : _____

 Αντιστοιχούμε τα θέματα των εικόνων με τις μορφές βιοποικιλότητας.

Εικόνα 1 Βιοποικιλότητα οικοσυστημάτων

Εικόνα 2 Βιοποικιλότητα ειδών χλωρίδας

 Αναζητούμε και καταγράφουμε πηγές πληροφόρησης στο διαδίκτυο για το Δίκτυο Φύση 2000 (Natura 2000). Επιλέγουμε στοιχεία και προγραμματίζουμε παρουσιάσεις ανά ομάδα με θέματα όπως: *Τι είναι το Δίκτυο Φύση 2000, Το Δίκτυο Φύση 2000 στην Ελλάδα, Το Δίκτυο Φύση 2000 στην Περιοχή μας.*

Είναι ίδιες όλες οι Σαύρες;

Podacris milensis

Cyrtopodion kotschy

 Ποιο είναι το κοινό όνομα των εικονιζόμενων ειδών πανίδας;

Εικ. 1 : _____

Εικ. 2 : _____

 Το επιστημονικό τους όνομα μαρτυρά ότι είναι τελείως διαφορετικά είδη. Αυτό έχει ως συνέπεια:

A. Να μπορούν να αναπαραχθούν μεταξύ τους.

B. Να μην μπορούν να αναπαραχθούν μεταξύ τους.

 Ποιο είναι ενδημικό είδος πανίδας της Μήλου;

 Αναζητούμε την ερμηνεία του επιστημονικού ονόματος *milensis*.

 Σχολιάζουμε την άποψη: “Σαύρες είναι! Τι μας ενδιαφέρει η εξαφάνισή τους.”

Αναζητώ τα Φυτά και τα Άνθη...

 Παρατηρούμε στην περιοχή μελέτης μας τα είδη χλωρίδας και προσπαθούμε να εντοπίσουμε τα εικονιζόμενα είδη. Εάν τα εντοπίσουμε, συμπληρώνουμε τα στοιχεία και αναζητούμε σχετικές πληροφορίες.

Επιστημονικό όνομα: _____

Κοινό όνομα: _____

Εποχή άνθισης: _____

Περιοχή παρατήρησης: _____

Για το είδος αυτό αναφέρεται: _____

Επιστημονικό όνομα: _____

Κοινό όνομα: _____

Εποχή άνθισης: _____

Περιοχή παρατήρησης: _____

Για το είδος αυτό αναφέρεται: _____

Επιστημονικό όνομα: _____

Κοινό όνομα: _____

Εποχή άνθισης: _____

Περιοχή παρατήρησης: _____

Για το είδος αυτό αναφέρεται: _____

Ποιός φταίει; - Ποιός;

«... Το Δικαστήριο αποφασίζει:

1) Η Ελληνική Δημοκρατία, μη λαμβάνοντας, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, τα απαραίτητα μέτρα για τη θέσπιση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος αυστηρής προστασίας της οχιάς *Vipera schweizeri** στη Μήλο, ώστε να απαγορεύεται οποιαδήποτε εκ προθέσεως παρενόχληση του είδους αυτού, ιδίως κατά την περίοδο αναπαραγωγής, την περίοδο κατά την οποία τα νεογνά εξαρτώνται από τη μητέρα και την περίοδο χειμερίας νάρκης, καθώς και οποιαδήποτε βλάβη ή καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων αναπαύσεως του εν λόγω είδους, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχεία β' και δ', της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.

2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.»

ΠΗΓΗ: http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!CELEXnumdoc&numdoc=62004J0518&lg=el

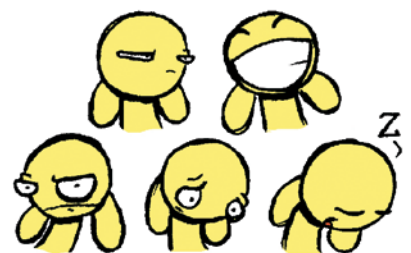
* Στο παρελθόν η *Macrovipera schweizeri* αναφερόταν ως *Vipera schweizeri*.

 Συζητούμε αρχικά στην ομάδα εργασίας μας το παραπάνω κείμενο. Εντοπίζουμε τα σημεία που δεν κατανοούμε και προσπαθούμε να τα ερμηνεύσουμε με τη βοήθεια των καθηγητών μας.

 Σημειώνουμε δύο σημεία του κειμένου που μας έκαναν εντύπωση και θέλουμε να τα συζητήσουμε με όλη την ομάδα μας.

 Η ανάγνωση του κειμένου μου προκάλεσε:

Θυμό	☐
Αγανάκτηση	☐
Χαρά	☐
Λύπη	☐
Αδιαφορία	☐
Άλλο (Προσδιορίζω τι)	____

Φύλλο Εργασίας 4.2

 Σχολιάζουμε και προσπαθούμε να δώσουμε απάντηση στο ερώτημα «γιατί η χώρα μας έφτασε στο σημείο αυτό;».

 Κατά την αντίληψή μας, η ευθύνη της προστασίας της οχιάς της Μήλου ή οποιουδήποτε άλλου προστατευόμενου είδους είναι:

Του κάθενός από εμάς δηλ. ατομική

Όλων μας, δηλ. συλλογική

Της τοπικής κοινωνίας

Των επιστημόνων

Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Της Κεντρικής Διοίκησης

Άλλο (Προσδιορίζω τι) _____

 Ερευνούμε στο διαδίκτυο και αναζητούμε να βρούμε στοιχεία για το:

- εάν έχει συμβεί άλλο παρόμοιο γεγονός στη χώρα μας:

- εάν έχει συμβεί παρόμοιο γεγονός σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα:

 Σχολιάζουμε τα αποτελέσματα που βρήκαμε.

Τί μπορούμε να κάνουμε;

Η οχιά της Μήλου (*Macrovipera schweizeri*)

Η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*)

Αυτά τα δύο είδη χαρακτηρίζουν την πλούσια βιοποικιλότητα των Κυκλάδων. Και τα δύο είδη χρειάζονται προστασία, για διαφορετικούς ίσως λόγους το καθένα.

 Καταγράφουμε τους λόγους για τους οποίους χρειάζονται προστασία.

Η οχιά *Macrovipera schweizeri* στη Μήλο χρειάζεται προστασία γιατί:

Η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus* χρειάζεται προστασία γιατί:

 Γράφουμε ποιο είναι το καθεστώς προστασίας και τι μέτρα έχουν ληφθεί για:

Την οχιά *Macrovipera schweizeri* στη Μήλο

Τη μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*

 Συζητούμε με την ομάδα μας και καταγράφουμε ιδέες και προτάσεις για το τι πρέπει ο καθένας από εμάς - φορέας ή άτομα - να κάνει για την αποτελεσματική προστασία αυτών των ειδών.

Φορείς	Για την οχιά	Για τη μεσογειακή φώκια
<i>Κυβέρνηση</i>		
<i>Τοπική Αυτοδιοίκηση</i>		
<i>Επιστήμονες</i>		
<i>Τοπική Κοινωνία</i>		
<i>Άτομα</i>		
<i>Ψαράδες</i>		
<i>Γεωργοί</i>		
<i>Τουρίστες</i>		
<i>Άλλοι:</i> _____ _____		

Το Μυστικό της Σπηλιάς

Παρακολουθούμε την ταινία «Το Μυστικό της Σπηλιάς» και συναγωνιζόμαστε ποια ομάδα θα βρει πρώτη τις τρεις πρώτες απαντήσεις.

 Βάζουμε σε σωστή σειρά τις λέξεις: *θαλασσοσπηλιά, γεννά, από, η, νερά, Φώκια, Monachus monachus, μέσα, τα, νεογνό, θάλασσας, της, μικρό, έξω, προστατευόμενη, σε, ένα.*

 Βρίσκουμε ποια από τις προτάσεις είναι σωστή.

- A. Το νεογνό και η μητέρα έχουν μαύρο χρώμα.
B. Το νεογνό και η μητέρα έχουν γκρι χρώμα.
Γ. Το νεογνό έχει γκρι χρώμα και η μητέρα μαύρο χρώμα.
Δ. Το νεογνό έχει μαύρο χρώμα και η μητέρα γκρι χρώμα.

 Βρίσκουμε τη σωστή αντιστοίχιση.

Η μεσογειακή φώκια γεννά

- α. αυγά στη θάλασσα
β. νεογνά στην ξηρά
γ. αυγά σε θαλασσοσπηλιά
δ. αυγά στην ξηρά
ε. νεογνά σε θαλασσοσπηλιά
στ. νεογνά στη θάλασσα

 Εάν καταστρέψουμε τις θαλασσοσπηλιές ή τις χρησιμοποιήσουμε ως τουριστικό αξιοθέατο τί επιπτώσεις θα έχει στην επιβίωση της φώκιας; Συζητούμε με την ομάδα μας και καταγράφουμε τις απόψεις μας.

Νησιωτικοί Υγρότοποι: Γνωστοί ή Άγνωστοι;

Θα γνωρίζετε ίσως ότι η χώρα μας θεωρείται περιοχή πλούσια σε υγροτόπους ποικίλων τύπων. Ποτάμια, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές ποταμών, έλη και τεχνητές λίμνες είναι μερικοί τύποι μόνο από τη μεγάλη ποικιλία υγροτόπων που αναπτύσσονται στην Ελλάδα.

Γνωρίζετε όμως ότι στο χώρο του Αιγαίου καταγράφονται 672 υγρότοποι σε 65 νησιά; Τους περισσότερους μάλιστα νησιωτικούς υγρότοπους φιλοξενεί ο νομός των Κυκλάδων, με 94 υγροτόπους.

Γνωρίζετε επίσης ότι οι νησιώτικοι υγρότοποι αποτελούν σήμερα τα περισσότερα απειλούμενα οικοσυστήματα στο Αιγαίο;

ΠΗΓΗ: http://www.wwf.gr/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=127&Itemid=141

 Συζητούμε στην ομάδα εργασίας μας τα στοιχεία που δίνονται σ' αυτό το κείμενο και σημειώνουμε ποια στοιχεία τα γνωρίζαμε ήδη.

 Σχολιάζουμε το γεγονός εάν τα στοιχεία του κειμένου τα γνωρίζουν οι υπόλοιποι μαθητές του σχολείου και οι ενήλικοι της τοπικής μας κοινωνίας. Κάνουμε εκτιμήσεις και συμπληρώνουμε:

Κανένας

Λίγοι

Πολλοί

 Για να ελέγξουμε τις εκτιμήσεις μας, οργανώνουμε σε συνεργασία με τους καθηγητές μας μια μικρή έρευνα με θέμα «Νησιωτικοί Υγρότοποι: Γνωστοί ή Άγνωστοι;» τόσο στη σχολική κοινότητα όσο και στην τοπική μας κοινωνία. Καταγράφουμε τα αποτελέσματα στον παρακάτω πίνακα.

	Μαθητές			Ενήλικες		
	Σύνολο ερωτηθέντων	Πλήθος θετικών απαντήσεων	Ποσοστό θετικών απαντήσεων	Σύνολο ερωτηθέντων	Πλήθος θετικών απαντήσεων	Ποσοστό θετικών απαντήσεων
Γνωρίζουν ότι η Ελλάδα είναι πλούσια σε υγροτόπους.						
Γνωρίζουν ότι οι υγρότοποι στο Αιγαίο είναι περισσότεροι από 500.						
Γνωρίζουν ότι οι υγρότοποι στις Κυκλάδες είναι περισσότεροι από 90.						
Γνωρίζουν και κατονομάζουν τουλάχιστον τρεις υγροτόπους.						
Γνωρίζουν ότι στα νησιά οι υγρότοποι είναι τα περισσότερα απειλούμενα οικοσυστήματα.						

Ανακαλύπτω τους Υγροτόπους της Περιοχής μου

 Με τη βοήθεια γεωφυσικού χάρτη της περιοχής και με έρευνα στο διαδίκτυο αναζητούμε και καταγράφουμε τους υγροτόπους που υπάρχουν στο νησί μας και προσδιορίζουμε τους τύπους τους, δηλ. εάν είναι λίμνη, λιμνοθάλασσα, έλος, ρυάκι κ.λπ. Συμπληρώνουμε τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 1: Οι Υγρότοποι στο νησί _____

A/A	Όνομα Υγροτόπου	Τύπος
1		
2		
3		

 Χωριζόμαστε σε υποομάδες των πέντε ατόμων και τα μέλη της καθεμιάς επιλέγουν δύο γειτονικά νησιά και επαναλαμβάνουν το ίδιο.

Πίνακας 2: Οι Υγρότοποι στο νησί _____

A/A	Όνομα Υγροτόπου	Τύπος
1		
2		
3		

Πίνακας 3: Οι Υγρότοποι στο νησί _____

A/A	Όνομα Υγροτόπου	Τύπος
1		
2		
3		

 Όταν ολοκληρώσουμε την καταγραφή, η κάθε υποομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα της και όλοι μαζί συμπληρώνουμε τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4: Οι Υγρότοποι στην περιοχή _____

A/A	Νησί	Όνομα Υγροτόπου	Τύπος
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

 Σχολιάζουμε τα αποτελέσματα. Γνωρίζαμε την ύπαρξη αυτών των υγροτόπων;

Όλους Κάποιους Κανέναν

 Συζητούμε με την περιβαλλοντική ομάδα μας το θέμα «Πώς οι υγρότοποι συνδέονται με τη βιοποικιλότητα της περιοχής μας;» Καταγράφουμε και αιτιολογούμε τις απόψεις μας.

Προστατεύω και Διασώζω για να Έχω

«... Πριν από δύο γενεές η Ελλάδα είχε τριπλάσια έκταση υγροτόπων...»

ΠΗΓΗ: http://www.ekby.gr/ekby/el/EKBY_Greek_Wetlands_el.html

 Σχολιάζουμε στην ομάδα μας αυτήν την πληροφορία και αναζητούμε τις αιτίες αυτού του δραστικού περιορισμού των υγροτοπικών εκτάσεων στη χώρα.

 Αυτή η καταστροφή των υγροτόπων είχε θετικές ή καταστροφικές επιπτώσεις στην περιοχή τους;

Στην οικολογική ισορροπία: _____

Στο κλίμα: _____

Στην οικονομία: _____

Στον πολιτισμό: _____

 Ποιος είναι ο υγρότοπος της χώρας μας, που, αφού τον καταστρέψαμε πριν από χρόνια, τώρα προσπαθούμε να τον αποκαταστήσουμε;

Λίμνη Καστοριάς

Αχιβαδολίμνη

Λίμνη Κάρθα

Υθίκη

 Ρωτώντας τους γεροντότερους κατοίκους βρίσκουμε εάν στο νησί μας υπήρχε υγρότοπος που σήμερα δεν υπάρχει. Εάν ναι, αναζητούμε και καταγράφουμε τα στοιχεία του.

Όνομα: _____

Γεωγραφική θέση: _____

Αιτίες καταστροφής: _____

Σημερινές επιπτώσεις: _____

Οι Περιβαλλοντικές Πιέσεις

 Προσδιορίζω τις περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται σήμερα ο βιότοπος _____ που μελετώ με την περιβαλλοντική μου ομάδα.

1. Αποξήρανση	☐
2. Μπαζώματα	☐
3. Άρδευση	☐
4. Ρύπανση από λιπάσματα & φυτοφάρμακα	☐
5. Ρύπανση από απορρίμματα	☐
6. Οικιστική ανάπτυξη	☐
7. Κατασκευή δημόσιου έργου
(αεροδρόμιο, αυτοκινητόδρομο, φράγμα κ.λπ)	☐
8. Τουριστική ανάπτυξη	☐
9. Ανεξέλεγκτο κάμπινγκ	☐
10. Αμμοθηψία	☐
11. Υδροτομία	☐
12. Υπερβόσκηση	☐
13. Πυρκαγιές	☐
14. Άλλο (Προσδιορίζω τι) _____	

 Ιεραρχώ τις τρεις σημαντικότερες πιέσεις που απειλούν τον βιότοπο. Αναγράφω σε κάθε σκαλοπάτι από μία.

Το Καθεστώς Προστασίας του Οικοσυστήματος

 Λόγω της οικολογικής του αξίας ο βιότοπος _____, που μελετώ με την περιβαλλοντική μου ομάδα, βρίσκεται εντός των ορίων προστατευτέας ή προστατευόμενης περιοχής που έχει χαρακτηριστεί ως:

Μνημείο της φύσης

Εθνικός Δρυμός

Περιοχή Δικτύου Φύση 2000

Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας (Συνθήκη Ραμσάρ)

Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιιά

Καταφύγιο Άγριας Ζωής

Άλλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε: _____

 Ο σημερινός τρόπος διαχείρισης του βιοτόπου που μελετώ, θεωρώ ότι του παρέχει προστασία:

Ανεπαρκή

Μέτρια

Αποτελεσματική

 Προτείνω τρεις τρόπους για αποτελεσματικότερη προστασία του οικοσυστήματος που μελετούμε.

1. _____

2. _____

3. _____

Καταγράφω την Πολιτιστική Ταυτότητα ενός Βιοτόπου

Η πολιτιστική αξία ενός βιοτόπου εξαρτάται από τη σύνδεσή του με τη μυθολογία, την ιστορία και τη θλαογραφία της περιοχής. Επίσης σε ποβήθές περιπτώσεις στην περιοχή του υπάρχουν αρχαιοθλογοικά μνημεία, παραδοσιακοί οικισμοί, εξωκκλήσια κ.θπ.

Η πολιτιστική ταυτότητα του βιοτόπου _____, που μελετώ με την περιβαλλοντική ομάδα μου, χαρακτηρίζεται από τα παρακάτω στοιχεία:

 Ένας θρύλος λέει ότι _____

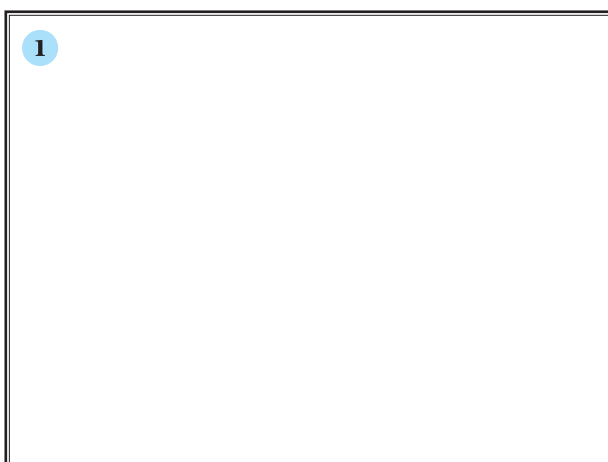
 Στην περιοχή αυτή σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία _____

 Ιστορικά αναφέρεται ότι στην περιοχή αυτή _____

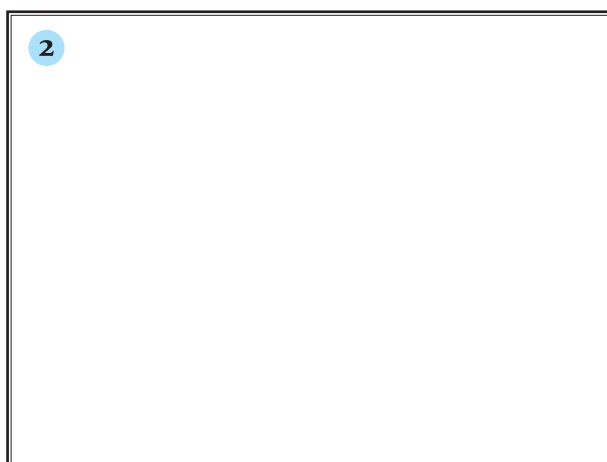
 Στην περιοχή αυτή οι κάτοικοι παραδοσιακά συνηθίζουν _____

 Από τα δείγματα πολιτισμού που αναπτύχθηκε στην περιοχή στο πέρασμα των αιώνων, φωτογραφίζω ή ζωγραφίζω στα παρακάτω πλαίσια και έπειτα σχολιάζω:

1

2

3

4

Παίζουμε τους Τουριστικούς Πράκτορες;

Κάποιες ομάδες πολιτών και παρέες σχεδιάζουν να πραγματοποιήσουν μία εκδρομή και αναζητούν τον κατάλληλο προορισμό, ο οποίος να ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντά τους.

 Προτείνουμε σε κάθε ομάδα πολιτών δύο τουλάχιστον περιοχές ή μουσεία, ή αρχαιολογικούς χώρους από το φυσικό και πολιτισμικό πλούτο του νησιού σας, για τα οποία αξίζει να το επιλέξουν ως προορισμό της εκδρομής τους.

1. Περιβαλλοντική ομάδα
μαθητών που μελετά
υδροβιοτόπους.

α) _____

β) _____

γ) _____

2. Τμήμα φοιτητών
Γεωλογίας του Πανεπιστημίου
της Θεσσαλονίκης.

α) _____

β) _____

γ) _____

3. Εκκλησιαστικός σύλλογος
της Πάτρας.

α) _____

β) _____

γ) _____

4. Παρέα νέων ερασιτεχνών
φωτογράφων που αγαπά
τα θέματα τοπίου και φύσης.

α) _____

β) _____

γ) _____

5. Επιστημονικός σύλλογος
ερπετολόγων.

α) _____

β) _____

γ) _____

6. Φοιτητές Πανεπιστημίου
της Γερμανίας που μελετούν
τον αρχαίο ελλήνικό πολιτισμό.

α) _____

β) _____

γ) _____

 Συζητούμε και σχολιάζουμε:

α) Μπορούμε να ικανοποιήσουμε όλες τις ομάδες;

β) Προσελκύουν σήμερα σημαντικό αριθμό επισκεπτών αυτά που προτείνουμε;

Η Βιοποικιλότητα ως Θέμα Τουριστικής Προβολής

 Χρησιμοποιώ τις παρακάτω λέξεις και δημιουργώ δύο σύντομα διαφημιστικά κείμενα με 35 έως 40 λέξεις για τουριστική προβολή της Μήλου.

Κέδρος, οχιά, χλωρίδα, εξορύξεις, βιοποικιλότητα, ισορροπία, Αφροδίτη, Ευρώπη, δίκτυο, ενδημικό, φόβο, πλούσια, διαδρομές, εποχή/ες, θάλασσα.

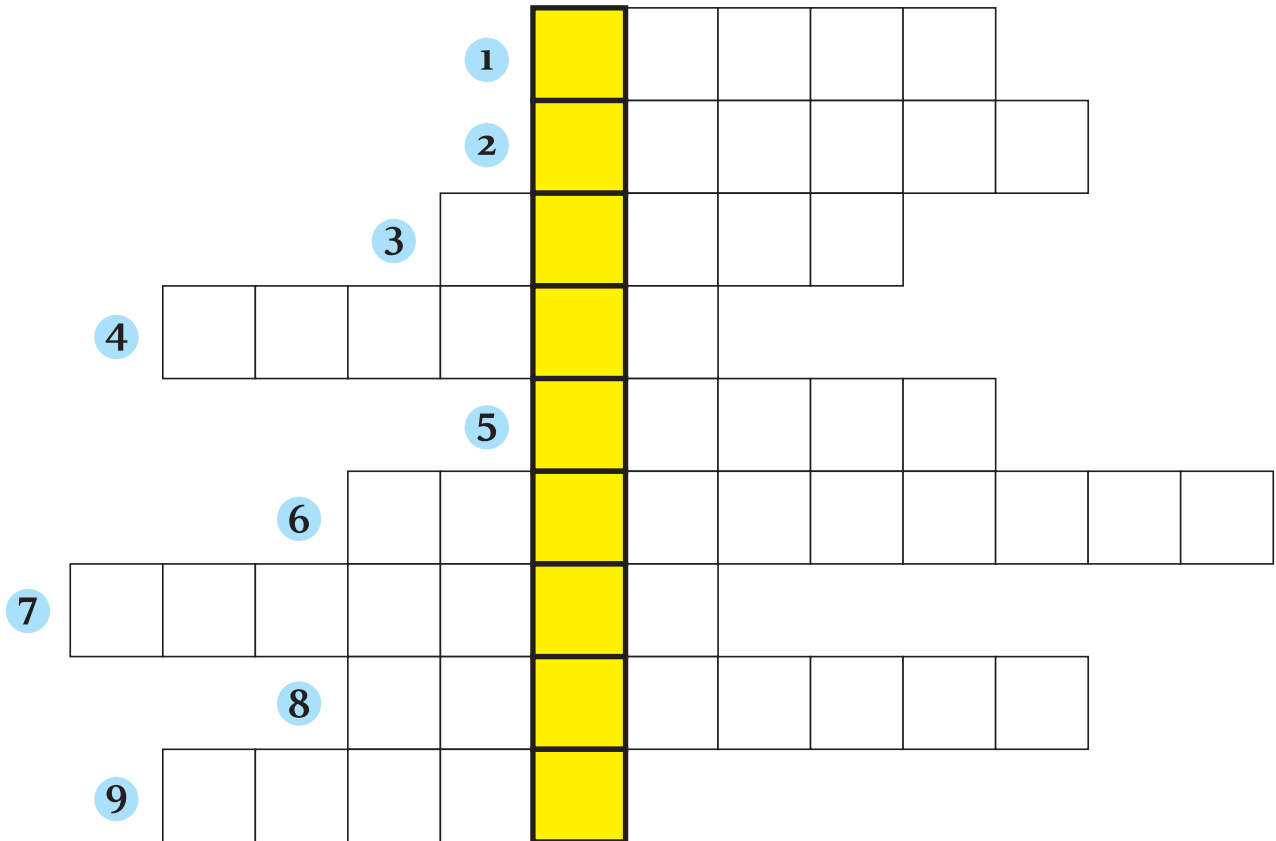
Το 1^ο διαφημιστικό κείμενο απευθύνεται σε νέους 15 - 25 ετών.

Το 2^ο διαφημιστικό κείμενο απευθύνεται σε ενήλικες 45 - 65 ετών.

Ακονίζοντας το Μυαλό μας ...

Βρίσκουμε την κρυμμένη λέξη στα τετράγωνα με έντονο περίγραμμα απαντώντας στις ερωτήσεις.

1. Νησί του Αιγαίου με πλούσια γεωθερμία.
2. Μια από τις ήπιες μορφές ενέργειας.
3. Έχει και τέτοια η Μήλος...
4. Απειλούμενο είδος, λουλούδι της άμμου.
5. Πόλη της Μήλου.
6. Ένα από τα κύρια ορυκτά που εξορύσσεται σήμερα στη Μήλο.
7. Παραδοσιακά κτίσματα της Μήλου που συνδέονται με τη θάλασσα.
8. Άγαλμα της βρέθηκε στη Μήλο.
9. Ερπετό με πολλά είδη στο Αιγαίο και ενδημικό είδος στη Μήλο.

 Συμπληρώνουμε την ακροστιχίδα.

1. **Β** _ _ _
2. **Ι** _ _ _ _ _
3. **Ο** _ _ _ _ _
4. **Π** _ _ _ _
5. **Ο** _ _ _ _ _ _ _ _
6. **Ι** _ _ _ _ _
7. **Κ** _ _ _ _ _
8. **Ι** _ _ _ _ _
9. **Λ** _ _ _ _ _
10. **Ο** _ _ _ _ _
11. **Τ** _ _ _ _ _
12. **Η** _ _ _ _ _
13. **Τ** _ _ _ _ _ _ _ _
14. **Α** _ _ _ _ _ _ _ _

1. Ακρωτήρι της Μήλου.
2. Όμορφα αγριολούλουδα από την πλούσια χλωρίδα των Κυκλάδων.
3. Είναι πλούσια και σ' αυτά η Μήλος.
4. Ένα νησί των Κυκλάδων.
5. Σκληρό, γυαλιστερό ορυκτό, που χρησιμοποιήθηκε από τους προϊστορικούς χρόνους.
6. Ένα νησί του Αιγαίου.
7. Αγριολούλουδο που κοσμεί τους αγρούς των Κυκλάδων, απεικονίζεται στις τοιχογραφίες του προϊστορικού οικισμού στο ακρωτήρι της Σαντορίνης και καλλιεργείται στη Μακεδονία.
8. Ένα από τα πελάγη της χώρας μας.
9. Μεγάλες έχει πολλές η ηπειρωτική μας χώρα, όμως μικρές αλλά σημαντικές έχουν και τα νησιά των Κυκλάδων.
10. Αυτές που έχουν ενδημικό είδος στη Μήλο και για τις οποίες η Ελλάδα οδηγήθηκε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.
11. Εντυπωσιακούς γεωλογικούς σχηματισμούς έχει και αυτό το νησί των Κυκλάδων.
12. Πηγή ενέργειας για όλους τους οργανισμούς της γής.
13. Ορυκτό της Μήλου με το οποίο έφτιαχναν τις περίφημες Μυλόπετρες.
14. Θηλαστικό που θυμίζει την Αντίμηλο.

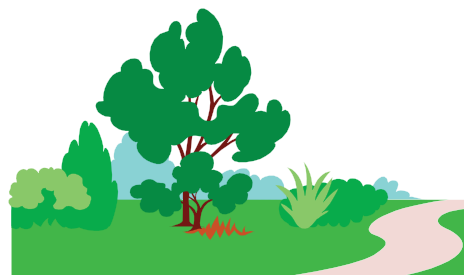

Φύλλα ΕΡΧΑΣΙΑΣ
για Μελέτη Πεδίου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΣΕ ΕΝΑΝ ΒΙΟΤΟΠΟ

Η επαφή μας με την φύση και η επίσκεψη σε ένα από τα ποικίλα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στη χώρα μας είναι πάντα η αφορμή να γνωρίσουμε με τον πιο βιωματικό τρόπο την ομορφιά και το μοναδικό φυσικό πλούτο που διαθέτουν οι βιότοποι. Αρκεί να τα επισκεφθούμε με κέφι και διάθεση να παρατηρήσουμε, να ανιχνεύσουμε, να αφουγκρασθούμε, να αγγίξουμε...

Θαμνότοποι και δάση, λιμνοθάλασσες και λίμνες, αμμώδεις και βραχώδεις ακτές και πλήθος άλλων βιοτόπων έχουν να μας προσφέρουν πολύμορφα είδη φυτών και ζώων, πανέμορφα τοπία και σπάνιους για τις πόλεις μας ήχους, χρώματα και οσμές. Δένδρα και θάμνοι, άνθη και καρποί, πεταλούδες και σαλιγκάρια, φωλιές και πολλά άλλα περιμένουν να μας αποκαλύψουν τα μυστικά τους. Ακόμη όμως έχουν να μας δείξουν πλαστικά και μεταλλικά απορρίμματα, μπαζωμένες ακτές, αποψιλωμένες πλαγιές και διάφορες άλλες πληγές που εμείς οι σύγχρονοι, απερίσκεπτοι άνθρωποι δημιουργούμε στο περιβάλλον.

Ελάτε να διώξουμε την παθητικότητα και να γνωρίσουμε την πολύμορφη βιοποικιλότητα που διαθέτει ένα οικοσύστημα της περιοχής μας. Χρειαζόμαστε στοιχεία, γνώσεις και ιδέες για να μπορέσουμε ως ενεργοί πολίτες με τεκμηριωμένη άποψη να δράσουμε για την προστασία της βιοποικιλότητας.

Θα χρειαστούμε:

- Καπέλο και κατάλληλα παπούτσια
- Φωτογραφική μηχανή
- Μπλοκ και μοσβύβι
- Χάρτη της περιοχής
- Σακουλάκια & βαζάκια για συλλογή υλικού
- Βιβλία - οδηγοί πεδίου
- Διάθεση για ερευνητική εξόρμηση & ομαδική εργασία στη φύση

ΚΑΛΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ!

Ημερομηνία: _____

Όνομα Συντάκτη: _____

Νησί Έρευνας: _____

Καταγράφουμε τα γεωγραφικά στοιχεία της περιοχής που βρισκόμαστε.

Νομός: _____

Επαρχία: _____

Νησί: _____

Τοπωνύμιο: _____

Υψόμετρο: _____

Με τη βοήθεια ενός χάρτη προσανατολιζόμαστε και προσδιορίζουμε τη γεωγραφική θέση της περιοχής μελέτης μας στο νησί.

Βόρεια

B.A.

Νότια

B.Δ.

Ανατολικά

N.Δ.

Δυτικά

N.A.

Χαρακτηρίζουμε τον τύπο του οικοσυστήματος που μελετάμε.

Φρύγανα

Μακκί

Δάσος

Αμμοθίνες

Λιβάδι

Υδροτόπος

Άηλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε τον τύπο:

Σημειώνουμε στο χάρτη τη θέση του βιοτόπου που μελετούμε και τον χαρακτηρίζουμε ως προς τη θέση του.

Ηπειρωτικός

Παράκτιος

Χαρακτηρίζουμε την περιοχή μελέτης μας ως προς το ανάγλυφο.

Ορεινή

Ημιορεινή

Πεδινή

Περιγράφουμε με λίγα λόγια το βιότοπο μελέτης μας.

Παρατηρούμε τη βλάστηση που επικρατεί στο χώρο μελέτης μας. Τί τύπος βλάστησης είναι;

Δενδρώδης

Θαμνώδης

Ποώδης

Προσπαθούμε να εκτιμήσουμε την ποικιλότητα των ειδών χλωρίδας του βιοτόπου και απαριθμούμε τα διαφορετικά είδη φυτών που παρατηρούμε*. Καταγράφουμε το πλήθος των ειδών ανά κατηγορία.

Είδη δένδρων: _____

Είδη θάμνων: _____

Είδη ποώδους βλάστησης: _____

* Μπορούμε να απαριθμήσουμε τα διαφορετικά είδη, αφού πρώτα καταγράψουμε τα είδη χλωρίδας συμπληρώνοντας για κάθε εποχή του έτους το *Πρωτόκολλο Καταγραφής της Χλωρίδας*.

Καταγράφουμε τα φυτικά είδη που γνωρίζουμε με το κοινό τους όνομα.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Παρατηρούμε τα ανθισμένα είδη. Καταγράφουμε τα τρία επικρατέστερα χρώματα λουλουδιών.

Συζητούμε με την ομάδα μας το γιατί επικρατούν αυτά τα χρώματα και καταγράφουμε τις απόψεις μας. Ζητούμε βοήθεια από βιολόγο καθηγητή.

Αποτυπώνουμε φωτογραφικά ή και ζωγραφικά τα είδη χλωρίδας και πανίδας που εντοπίζουμε.

Συλλέγουμε δείγματα χλωρίδας, σύμφωνα με τις οδηγίες των καθηγητών μας, για να δημιουργήσουμε το φυτολόγιο της περιοχής μελέτης μας.

Παρατηρούμε το χώρο και προσπαθούμε να εντοπίσουμε τις περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται ο βιότοπος που μελετούμε. Εκτιμούμε και σημειώνουμε:

Καμία

Από οικιστική ανάπτυξη

Από λαθροθηρία

Από τουριστική ανάπτυξη

Από αμμοθηψία

Από ανεξέλεγκτη βόσκηση

Από εξορύξεις

Από ελεύθερο κάμπινγκ

Από ξόβλευση & υλοτόμευση

Από διάνοιξη δρόμων

Από ανεξέλεγκτη χωματερή

Άλλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε από τι: _____

Συλλέγουμε διάφορα πεσμένα φύλλα, ξυλαράκια και καρπούς και συνεργαζόμαστε με την ομάδα μας για να δημιουργήσουμε μια αφίσα με θέμα «Η Βιοποικιλότητα του Βιοτόπου _____ ». Χρησιμοποιούμε ό,τι άλλο υλικό κρίνουμε εμείς απαραίτητο.

Περιγράφουμε με δύο φράσεις τις εντυπώσεις και τα αισθήματά μας γι' αυτήν την εμπειρία της ερευνητικής εξόρμησης.

ΜΕΛΕΤΩΝΤΑΣ ΕΝΑΝ ΥΓΡΟΤΟΠΟ

Οι υγρά τοποι, μικροί ή μεγάλοι, εσωτερικοί ή παράκτιοι, διαθέτουν όλοι μια μοναδική γοητεία. Η ομορφιά των υδρόβιων πουλιών και η χάρη των υδροχαρών φυτών, οι εναλλαγές του τοπίου και οι πολλαπλές δυνατότητες για αναψυχή και άθληση τους καθιστούν ιδιαίτερα ελκυστικούς χώρους.

Τόσο στα νερά τους όσο και στο χερσαίο τμήμα τους φιλοξενούν αξιόλογη ποικιλία φυτικών και ζωικών ειδών. Η βιοποικιλότητα που διαθέτουν, οι ποικίλες χρήσεις των νερών τους, η σύνδεσή τους με τον πολιτισμό και την ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών είναι κάποιες μόνο από τις πολλαπλές αξίες των υγρά τοπων.

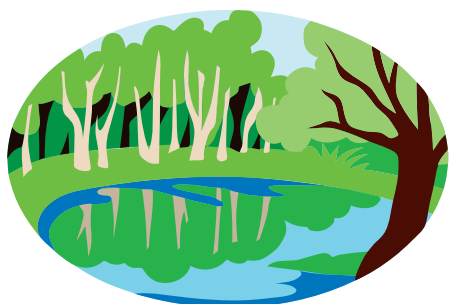
Κάθε επίσκεψη στο χώρο ενός υγρά τοπου εμπλουτίζει τις εμπειρίες και τις γνώσεις μας και προσφέρει ευκαιρία για έμπνευση, στοχασμό και χαλάρωση.

Ελάτε να παρατηρήσουμε το χώρο ενός υγρά τοπου, να καταγράψουμε είδη χλωρίδας και πανίδας που φιλοξενεί, να εντοπίσουμε περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται, να απολαύσουμε το τοπίο και να βιώσουμε τη χαρά της έρευνας και της ανακάλυψης.

Θα χρειαστούμε:

- Γαλήτσες και καπέλο
- Χάρτη της περιοχής
- Κνάβια
- Φωτογραφική μηχανή
- Σακουλάκια και βαζάκια για συλλογή υλικού
- Μπίλοκ και μοσθύβι
- Διάθεση για έρευνα και συνεργασία

ΚΑΛΗ ΜΕΛΕΤΗ!

ΟΝΟΜΑ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ: _____

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ: _____

 Καταγράφουμε τα γεωγραφικά στοιχεία του υγροτόπου:

Νομός: _____

Επαρχείο: _____

Νησί: _____

 Παρατηρούμε τη θέση και τον τρόπο διαμόρφωσης του υγροτόπου και αποφασίζουμε σε ποια κατηγορία ανήκει.

A) Εσωτερικός	☐	Παράκτιος	☐
B) Φυσικός	☐	Τεχνητός	☐

 Προσδιορίζουμε τον τύπο του υγροτόπου.

Λιμνή	☐	Αλμυρό έλος	☐	Λιμνοθάλασσα	☐
Ρυάκι	☐	Πηγή	☐	Παραποτάμιοι θαμνώνες	☐
Φράγμα	☐	Λιμνοδεξαμενή	☐	Εκβολές ποταμού	☐
Άηλο	☐	Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε τον τύπο:			

 Τα νερά του υγροτόπου είναι:

Γλυκά	☐	Υφάλμυρα	☐	Αλμυρά	☐

 Παρατηρούμε τον πυθμένα στα ρηχά τμήματα του υγροτόπου και σημειώνουμε από τι αποτελείται το γεωλογικό υπόστρωμα.

Άμμος	☐	Χαλίκια	☐	Κροκάλες	☐	Βράχια	☐

Μελετούμε το χάρτη της περιοχής και προσδιορίζουμε τη γεωγραφική θέση του υγροτόπου. Με τη βοήθεια του χάρτη συμπληρώνουμε τα κενά στο παρακάτω κείμενο:

Ο υγρότοπος που μελετούμε βρίσκεται στο _____ τμήμα του νησιού και απέχει _____ χιλιόμετρα από το κεντρικό λιμάνι. Στο ανατολικό τμήμα του υγροτόπου σημειώνεται η παρουσία του/της _____, ενώ στο βόρειο τμήμα εκτείνεται/ονται _____. Στα δυτικά του υγροτόπου βρίσκεται/ονται _____ και στα νότια _____.

Χαρακτηρίζουμε το άμεσο περιβάλλον του υγροτόπου.

Ανθρωπογενές περιβάλλον

Φυσικό περιβάλλον

Προσδιορίζουμε το ανθρωπογενές περιβάλλον του υγροτόπου.

Οικισμός

Κέντρα αναψυχής

Αεροδρόμιο

Αθλητικές εγκαταστάσεις

Άλλο

Βιολογικός Καθαρισμός

Λιμενικές εγκαταστάσεις

Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε: _____

Καταγράφουμε τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή του υγροτόπου.

Αλιεία

Κυνήγι

Αμμοθηψία

Αναψυχή

Άρδευση

Υδρευση

Άλλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε: _____

 Αναζητούμε, συλλέγουμε και αποτυπώνουμε στοιχεία που μαρτυρούν δραστηριότητες για τις οποίες δεν υπάρχουν σχετικές εγκαταστάσεις και δεν βρίσκονται σε εξέλιξη την ώρα της επίσκεψής μας, όπως φυσίγγια από όπλα κυνηγών, αποτυπώματα από ρόδες φορτηγών κ.λπ. Καταγράφουμε τα ευρήματά μας.

 Χαρακτηρίζουμε την ποιότητα του περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης.

Καλή Μέτρια Κακή Πολύ κακή

 Εάν το περιβάλλον του υγροτόπου είναι υποβαθμισμένο, σημειώνουμε τι παρατηρούμε.

Τα νερά είναι θοιά και έχουν μικρή διαύγεια

Αναδύονται δυσάρεστες οσμές

Στο χώρο υπάρχουν διάσπαρτα απορρίμματα

Στις όχθες υπάρχουν γλοιώδεις επικαλύψεις

Άλλο Σε αυτήν την περίπτωση περιγράφουμε: _____

 Παρατηρούμε το φυσικό περιβάλλον του υγροτόπου και σημειώνουμε από τι χαρακτηρίζεται.

Καλαμιώνες Συστάδες δέντρων Λιβάδι

Άλλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε τον τύπο: _____

 Συλλέγουμε από τις όχθες πετραδάκια, φύλλα και ό,τι άλλο έχει πράσινη ή χρυσοκίτρινη επικάλυψη. Τα βάζουμε με λίγο νερό σε βαζάκια για να τα μεταφέρουμε στο εργαστήριο του σχολείου και να τα μελετήσουμε στο στερεοσκόπιο και μικροσκόπιο.

Σχεδιάζουμε ένα σκαρίφημα του υγρότοπου και σημειώνουμε με διαφορετικά χρώματα:

- A) Τις θέσεις όπου αναπτύσσονται ανθρωπογενείς δραστηριότητες και το είδος αυτών (*Μπλε*).
- B) Τις περιοχές όπου κυριαρχεί το φυσικό περιβάλλον (*Πράσινο*).
- Γ) Τις θέσεις όπου παρατηρήσαμε αισθητή ρύπανση και υποβάθμιση του υγροτόπου (*Κόκκινο*).

Μελετούμε την υδροχαρή βλάστηση του υγροτόπου και σημειώνουμε εάν υπάρχουν:

Νούφαρα Καλάμια Βούρλα Αημυρίκια

Άηλο Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε τον τύπο:

Διερευνούμε και καταγράφουμε είδη πανίδας του υγροτόπου, όπως δίθυρα, βάρταχοι, νεροχελώνες κ.λπ.

ΓΝΩΡΙΖΩ ΕΝΑΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΤΟΠΟ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

Η επίσκεψή μας σ' έναν αρχαιολογικό χώρο μπορεί να μετατραπεί σε αξέχαστη εμπειρία, διασχίζοντας το πέρασμα των αιώνων με ένα φανταστικό ταξίδι σε παλαιότερες εποχές.

Ας οργανώσουμε με την περιβαλλοντική ομάδα μας μια περιήγηση σ' έναν αρχαιολογικό χώρο και ελάτε να αφήσουμε τη φαντασία μας και τη δημιουργική μας διάθεση να πρωταγωνιστήσουν. Μέσα από την ενημέρωση και την ξενάγηση προσπαθούμε να δώσουμε απαντήσεις στα προσωπικά μας ερωτήματα και ενδιαφέροντα. Με τη φαντασία μας ας μεταφερθούμε στην τότε εποχή και ας την συγκρίνουμε με τη σημερινή. Μετατρεπόμαστε σε ανήσυχους ερευνητές, παρατηρώντας και ανιχνεύοντας το χώρο. Απολαμβάνουμε το περιβάλλον και την ατμόσφαιρα του αρχαιολογικού χώρου.

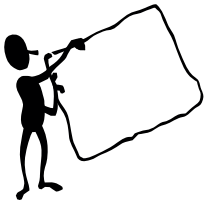
Ελάτε να διασκεδάσουμε μαθαίνοντας, να ονειρευτούμε το παρελθόν, να προβληματιστούμε με το παρόν και να σχεδιάσουμε το μέλλον.

Θα χρειασθούμε:

- Άνετα παπούτσια και καπέλο
- Φωτογραφική μηχανή
- Χάρτη της περιοχής
- Μπλοκ και μοσθύβι
- Διάθεση για περπάτημα και αναζήτηση

ΚΑΛΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ!

Δίνουμε την ταυτότητα του χώρου.

Το όνομα του αρχαιολογικού χώρου είναι: _____

Βρίσκεται στην περιοχή : _____

Χαρακτηρίζουμε τον τύπο του αρχαιολογικού χώρου:

Λατρευτικός χώρος

Οικισμός

Ταφικό μνημείο

Άλλο

Σε αυτήν την περίπτωση προσδιορίζουμε τον τύπο:

Προσανατολιζόμαστε στο χώρο, προσδιορίζοντας τα σημεία του ορίζοντα με τη βοήθεια πυξίδας, χάρτου ή των συνοδών μας. Σημειώνουμε τον προσανατολισμό του χώρου:

Προσδιορίζουμε σε χάρτη τη θέση του αρχαιολογικού χώρου και απαντούμε στο ερώτημα: «Γειτνιάζει ο εν λόγω χώρος με οικισμό ή με άλλες εγκαταστάσεις της σημερινής εποχής;».

Όχι

Ναι

Σε αυτήν την περίπτωση καταγράφουμε με τι γειτνιάζει:

Εάν ο αρχαιολογικός χώρος γειτνιάζει με σύγχρονες εγκαταστάσεις, σχολιάζουμε με την ομάδα μας τις επιπτώσεις που δέχεται.

Συζητούμε με την ομάδα μας και καταγράφουμε τους λόγους που οδήγησαν τους τότε κατοίκους της περιοχής στην επιλογή αυτής της γεωγραφικής θέσης.

Προβληματιζόμαστε για το πώς αντιμετώπιζαν οι τότε κάτοικοι της περιοχής, τις καθημερινές τους ανάγκες σε νερό και τροφή. Καταγράφουμε τους τρόπους που ακολουθούσαν.

Προσδιορίζουμε τα υλικά κατασκευής των κτισμάτων που βρίσκονται στον αρχαιολογικό χώρο και τα καταγράφουμε.

- A) _____
- B) _____
- Γ) _____
- Δ) _____

Αναζητούμε την απάντηση για το ερώτημα: «Από που προμηθευόντουσαν τα υλικά κατασκευής των κτισμάτων;»

Από τον ίδιο γεωγραφικό χώρο

Από αλλού Σε αυτήν την περίπτωση σημειώνουμε από ποιά περιοχή:

Συζητούμε με την ομάδα μας τον τρόπο μεταφοράς των υλικών σ' αυτόν τον χώρο και γράφουμε τις υποθέσεις μας.

Τα συγκρίνουμε με τα υλικά κατασκευής των σύγχρονων κτισμάτων και σημειώνουμε ποια υλικά βρίσκουμε όμοια και ποια είναι διαφορετικά.

α/α	ΟΜΟΙΑ ΥΛΙΚΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Ερευνούμε το χώρο για τυχόν φθορές στα μνημεία και όταν τις εντοπίσουμε τις αποτυπώνουμε φωτογραφικά.

Συζητούμε με την ομάδα μας το ερώτημα «Πώς προήλθαν οι φθορές αυτές;»

Από φυσικές καταστροφές (π.χ σεισμό, πυρκαγιά κ.λ.π): _____

Από ανθρώπινη παρέμβαση: _____

Από διάβρωση: _____

Από άρθη αιτία: _____

Αξιολογούμε τη συντήρηση και προστασία του αρχαιολογικού χώρου:

Καλή

Μέτρια

Κακή

Αξιολογούμε την κατάσταση του αρχαιολογικού χώρου ως προς την καθαριότητα:

Καλή

Μέτρια

Κακή

Αξιολογούμε τη σημερινή πρόσβαση και ανάδειξη αυτού του αρχαιολογικού χώρου.

Καλή

Μέτρια

Κακή

Χαρακτηρίζουμε τη σημερινή συμβολή του στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Σημαντική

Μέτρια

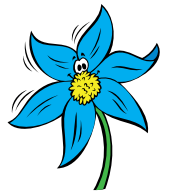
Αμεληταία

Συζητούμε και σημειώνουμε τα αρχαιολογικά ευρήματα του χώρου που έχουν συνδεθεί με το νησί ή με την ευρύτερη περιοχή μας.

Παρατηρούμε τη βλάστηση που επικρατεί στον ευρύτερο χώρο και την χαρακτηρίζουμε.

Δενδρώδης

Θαμνώδης

Πόωδης

Καταγράφουμε τα είδη φυτών που χαρακτηρίζουν και προσδίδουν μια ταυτότητα στον αρχαιολογικό τόπο.

Αποτυπώνουμε με όποιο τρόπο θέλουμε (σχέδιο, φωτογραφία κ.λπ) δύο χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αρχαιολογικού χώρου, όπως μία κολώνα, ένα ανάγλυφο, μία πύλη, το τοπίο κ.ά.

--	--

Συζητούμε με την ομάδα μας τον τρόπο ζωής της τότε κοινωνίας και τις καθημερινές δραστηριότητες που εξελίσσονταν στο χώρο που βρισκόμαστε. Καταγράφουμε αυτές τις δραστηριότητες.

Με τη βοήθεια των καθηγητών μας γράφουμε μικρά σενάρια με στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή αυτού του χώρου, κατά την εποχή της ακμής του. Τα σκηνοθετούμε και οργανώνουμε μια αυτοσχέδια αναπαράσταση.

Το βαλιτσάκι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με τίτλο «*Ανιχνεύω, Γνωρίζω, Αγαπώ το Περιβάλλον. Βιοποικιλότητα: το Αγαθό της Ζωής*» δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου «*Προστασία και ανάδειξη βιοτόπων και ειδών περιοχών Natura 2000 νήσου Μήλου*», που υλοποιείται από την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε.. Το έργο είναι ενταγμένο στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2000 - 2006 και χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

Βασικοί στόχοι του έργου είναι αφενός η ανάδειξη των περιοχών Natura 2000 της Μήλου ως πόλου έλξης ειδικών μορφών τουρισμού και αφετέρου η ευαισθητοποίηση των κατοίκων της Μήλου σε θέματα περιβάλλοντος και η ενημέρωσή τους για τις αναπτυξιακές δυνατότητες που τους παρέχει.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.

Πλ. Τσιφτσινί - Ερμούπολη - Σύρος • Τηλ.: 22810 88834 • Fax 22810 87982 • email: info@anetyky.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 2000-2006

ΤΟ ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑ 75% ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ 25% ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ